de Panorama

Rebellenclub

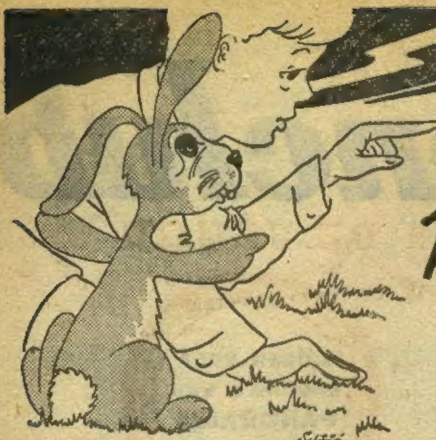
WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 15 — 13 APRIL 1951

Alleen voor abonné's van PANORAMA 5 ct.

het Lentebal

Een dezer dagen is zeker het lentebal wel weer gevierd! Weet je eigenlijk wat het is, dat lentebal en hoe dat gevierd wordt? Neen? Nu luister dan:

Elk jaar als de lentekoningin komt — 21 Maart — wordt een paar dagen daarna te harer ere een groot bal gegeven. Daar is het altijd erg druk; er komen feeën, elfjes, kabouters, alle soorten van dieren, soms zelfs zeemeerminnen! Maar .... de mensen mogen er nooit komen.

Sommige mensen zijn zo ruw. Ze zouden met hun grote voeten de elfenbankjes kunnen vertrappen en de bloemen, die voor de lentekoningin gestrooid worden. En als ze eens heel hard lachen, is ineens het kabouterorkestje of het vogelenkoor van streek.

Daarom wordt het lentefeest ieder jaar op een andere dag en op een andere plaats gevierd, opdat toch maar geen mens het proberen zou om te komen.

En tóch .... ik ben er een keer geweest en dat had ik te danken aan een klein konijntje, waarvan ik jaren geleden een gewond pootje verbonden had. Dieren vergeten niet, wat je voor ze doet en zijn erg dankbaar.

En zo gebeurde het, dat ik op een avond — het was nét lente — steeds maar een zwak getik hoorde tegen mijn raam. Ik dacht dat het kwajongens waren en wilde naar buiten stormen om eens even een woordje met ze te spreken. Ik zag niemand, maar opeens .... daar kwam een klein musje aangefladderd en ging op mijn deurknop zitten. En tot mijn stomme verbazing hoorde ik het praten, ja echt, met een heel fijn piepstemmetje.

„Je bent zeker verrast, dat je me hoort spreken, hè?" zei het kleine ding. „Maar in de lente kunnen alle dieren mensentaal spreken als ze het willen. Dat is nog een overblijfsel van vroeger, toen de mensen nog lief en zacht waren en van de dieren hielden. Toen kwamen ze nog op het lentebal en konden wij met hen praten."

En het vervolgde:

„Hierbij nodig ik je in naam van konijn Hinkepoot uit om op het lentebal te komen, dat vanavond om elf uur begint. 't Wordt gehouden op het terrein, waar je vaak met je kleine broertjes en zusjes heengaat om te spelen, tussen die hoge duinen, met aan de ene kant dat dennenbos."

En voor ik een woord kon zeggen, was 't musje weg, het dak over. Ik stond stomverbaasd.

En zo ging ik 's avonds naar het lentebal. Ik had gymnastiekschoenen aangetrokken om geen lawaai te maken. Langs de weg zag ik een heleboel glimwormen, die er vast met het doel waren, de weg naar het bal te verlichten.

Even 'n paar duintjes op en af, één groot over en toen ....

O, wat was dat prachtig. Voor me lag het feestterrein, verlicht door kleurige lampions en daarachter het diep-donkere dennenbos. Er was een geweldige drukte en veel geroezemoes. Opeens werd het doodstil. Zij hadden mij gezien. Ik begon bang te worden. Maar, daar kwam een parmantige kabouter op mij afgestapt.

„Mag ik je namens allemaal hartelijk welkom heten?" zei hij met een helder stemmetje en toen riep de hele menigte: „Welkom, welkom," en het kaboutertje bracht mij naar een heuveltje, waar ik mocht gaan zitten en goed over het veld kon kijken. Daar zat ik nu en keek met grote ogen rond. In een halve cirkel waren er paddenstoeltafeltjes met mosbankjes neergezet en daaraan zaten elfjes en kaboutertjes. Aan de andere kant was 't dennenbos en daar zaten tegen de boomstammen en op de takken alle mogelijke soorten van dieren. Opeens voelde ik iets nats langs mijn hand en herkende toen mijn konijnevriendje.

„Wel, dat is lang geleden, dat ik je gezien heb," zei ik, „hoe gaat het met je en is je pootje weer helemaal beter?"

„Het gaat uitstekend," antwoordde Hinkepoot, „en mijn pootje is weer in orde, alleen mijn naam is er nog een herinnering aan. Ik ben getrouwd en ik heb acht kinderen. Je zult ze straks wel zien, ze lopen in de stoet van de lentekoningin mee."

Op dat ogenblik hoorde ik een vrolijk marsje spelen en ik ontdekte boven in een lage eikeboom het kabouterorkestje. Ze zaten op alle takken en de dirigent zat in een volgende boom de maat te slaan.

„Daar heb je mijn vrouw," zei Hinkepoot, „mag ik je voorstellen, ze heet Wolstaartje." Een witbruin mollig konijntje hipte op mij toe en gaf me haar zachte pootje.

„Ik ben blij, dat ik u nu ook eens zie; mijn man heeft mij al zoveel van u verteld," zei ze. „We zullen u de

hele avond gezelschap houden als u het goedvindt."

„Natuurlijk," antwoordde ik, „ik vind dat juist erg fijn."

„Op die open plek gaan de elfjes en kabouters straks dansen," vertelde Hinkepoot, „er zijn extra-dennenaalden gestrooid."

„Waarom zijn al die kuiltjes in het zand?" vroeg ik.

„Dat is voor de zeemeerminnen; die komen in emmers hier, anders gaan ze dood," zei Wolstaartje. „Kijk, daar komen ze al." En werkelijk, daar zag ik een hele stoet zeemeerminnetjes met hun staarten in een emmertje water aankomen. Die emmertjes stonden op kleine karretjes, getrokken door haasjes.

Wat lief waren die zeemeerminnetjes met hun lange blonde haren en hun grijsgroene schubbetjes, die glinsterden in de maan.

„Nu komt de lentekoningin gauw," vertelde Hinkepoot, „want de meerminnen komen altijd vlak van tevoren en gaan gauw weer weg, als ze de stoet gezien hebben, want ze hebben last van heimwee naar de golven."

Het kabouterorkest zette een nieuw melodietje in en toen begon opeens het vogelenkoor, dat boven in de hoogste boomtoppen zat, jubelend een prachtig lied te zingen.

„Dat is hun lentelied," legden de konijntjes uit, „en nu komt de stoet."

Opeens stonden alle elfjes, kaboutertjes en dieren op. De stoet kwam er aan. Voorop een grote menigte van jonge diertjes, die dennenaalden en de eerste lentebloempjes strooiden.

„Kijk, daar lopen Tim, Tam, Tom, Top, Ton, Til, Toos en Titi," wees het konijnenmoedertje opgewonden en ik zag haar acht kleintjes heel parmantig stappen. Toen een kabouterharmonietje, dat met het orkestje meespeelde. Daarachter feetjes, snoezige feetjes in witte tulen kleedjes, met ceintuurtjes van zilverglanzende kraaltjes. Op hun lange golvende haren hadden ze zilveren kroontjes, en toen .... de lentekoningin. Ook een fee, maar zó mooi, zó stralend, als ik zelfs nog nooit op een plaatje had gezien. Ze had ook een wit tulen kleedje aan, maar in

plaats van een zilveren ceintuur had zij er een van goud. Langzaam schreed ze voort. Twee kleine kaboutertjes droegen haar sleep. Toen nam ze plaats, midden tussen de elfjes en kaboutertjes, op een bankje van beukestammetjes.

Allen gingen weer zitten en .... het bal begon. Op de vrolijke muziek zwierden de elfjes met de kaboutertjes rond.

Wat een wonder, dat ik het nog niet koud gekregen heb, dacht ik. Het is toch pas Maart. Maar het terrein lag beschut tussen de duinen en het was een prachtige lentenacht met een zacht-glanzende maan.

Waar keken Hinkepoot en Wolstaartje toch zo naar? Ik volgde de blikken van hun kraaloogjes en zag bij het bos een heel stel haasjes en konijnen, die met veel pret 'n rondedansje maakten. Ze willen vast graag meedoen, dacht ik, maar ze blijven natuurlijk hier om mij gezelschap te houden. En toen kreeg ik medelijden met ze. Het was tenslotte maar één keer in het jaar lentefeest voor ze.

„Ik vond het ontzettend leuk, dat ik dit heb mogen zien en meemaken," zei ik tegen het tweetal, „en ik ben jullie erg dankbaar voor de uitnodiging, maar ik moet nu echt weg, anders worden ze thuis ongerust, want ze weten natuurlijk niet waar ik heen ben."

„Jammer voor je," zei Hinkepoot, maar ik zag aan zijn oogjes, dat hij blij was, dat hij zich dan bij het vrolijke gezelschapje kon voegen, en hij en Wolstaartje brachten mij weg tot het duinpaadje.

„Ik heb maar niet goededag gezegd, want dan zou ik de muziek storen en er wordt juist zo'n aardige wals gespeeld," zei ik, „maar jullie willen het wel voor mij doen, straks, hè?"

Dat beloofden ze en na twee zachte pootjes gegeven te hebben, renden ze terug naar het feest. Ik keek nog even om en zag een lichtende streep in de richting van de zee. Dat waren de zeemeerminnen, die teruggingen, begeleid door de glimwormen.

Toen ging ik naar huis en droomde die nacht van het lentebal.

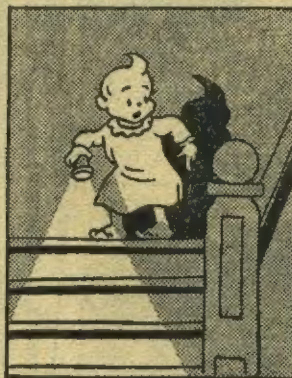
Het is nu al weer een hele tijd geleden, maar ieder jaar tegen dat het lente wordt, moet ik er weer aan terugdenken.

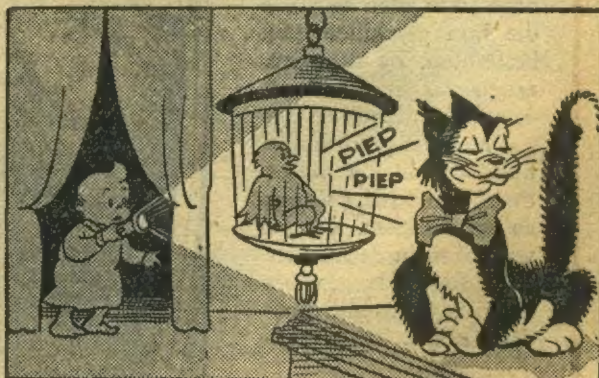
Weet je, als de vogeltjes zo fluiten, dan zijn ze hun stemmetjes aan het oefenen voor het koor op het lentebal.

L. MALHERBE

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

Het trotse appeltje

Ze lagen met z'n allen in
Een schaal op het buffet,
Daar waren ze die morgen vroeg
Door moeder neergezet.
Twee mooie sinaasappelen,
'n Banaan, een mandarijn,
En dan een glimmend appeltje,
Dat glansde als rood satijn.
De mandarijn zette het eerst
'n Gezellig praatje in;
De sinaasappels, de banaan
Was dit wel naar de zin.
Alleen de appel zei geen woord,
Die voelde zich te fijn,
Want die had ook een jurkje aan
Van glimmend rood satijn.
„Zeg," zei banaan een tikje boos,
„Waar is die hoogmoed voor?
Wij allen gaan dezelfde weg,
Rechtstreeks het keelgat door."
„Neen," zei de appel, „je hebt 't mis,
Mij zullen ze wel sparen,
Ik ben zo mooi, dat men mij vast
Veel langer zal bewaren."
De sinaasappels zeiden niets,
Die lieten d'appel praten,
De mandarijn en de banaan
Konden hun lach niet laten.
Want zie daar greep een kleine hand
Al in de schaal met fruit
En haalde er het allereerst
De mooie appel uit.
En grage tandjes zetten zich
Met smaak in 't rood satijn,
Een blijde stem riep: „Moederlief,
Dat appeltje smaakt fijn ...."
Zo zie je alweer, die hoogmoed kon
De appel toch niets baten.
Alwas hij mooi: toch moest hij 't eerst
Zijn appelleven laten ....

R. F.

De kikkers, die een koning wilden

LEERRIJKE LESSEN

In een groot meer leefden eens vele kikkers. Ze kwaakten, sprongen en zwommen en wisten van uitgelatenheid soms niet wat ze zouden doen. Ze hadden het goed, veel te goed naar hun zin. Daarom wilden ze eens wat anders: een koning. Iemand, die hun zaken zou beredderen, hun zou voorschrijven wat ze te doen en te laten hadden, die hun geschillen zou beslechten. Ze stuurden een paar afgezanten naar een oude krokodil en die gaf hun een groot houtblok, dat in het water dreef. De kikkers waren zo geschrokken, dat ze wegdoken in de modder en 't duurde lang, voordat zij te voorschijn durfden komen. Toen raakten ze gewoon aan het blok hout en .... ze vonden er ten slotte niets meer aan. Dus bedelden ze om een betere koning. De oude krokodil stuurde hun nu een ooievaar, maar dat was helemaal mis, want de ooievaar peuzelde de kikkers lekker op. En voor de derde maal gingen de kikkers naar de krokodil, die hen uitlachte en zei: „Wie niet tevreden is met wat hij heeft als het hem best gaat, moet maar tevreden zijn met wat hij heeft, als het verkeerd loopt."

En de ooievaar bleef.

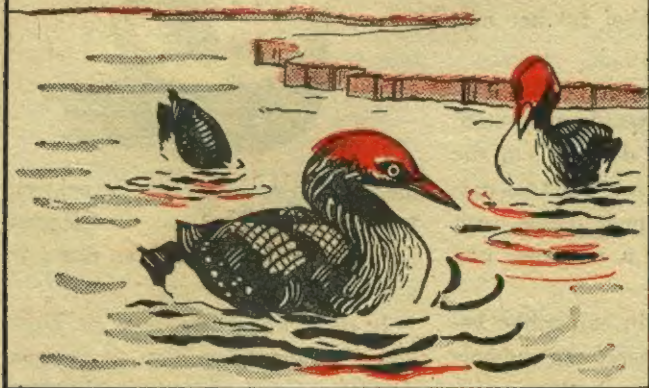

Laten we dus niet mopperen en altijd maar weer verlangen naar iets anders. Het moet nog altijd blijken of dat, wat we zullen krijgen, beter is dan wat we hebben. Met wat we hebben, weten we waar we aan toe zijn. Laten we dat naar waarde schatten en er ons voordeel mee doen.

ONZE WONDERE WERELD

GEVEDERDE VRIENDEN

DE IJSDUIKER
IS EEN GROENACHTIGE, DONKERBRUINE ZWEMMER MET WITTE VLEKKEN. VLEUGELLENGTE 34 TOT 38 CM. HIJ BROEDT IN DE KOUDE POOLSTREKEN EN IS IN ONZE STREKEN EEN ZELDZAME WINTERGAST.

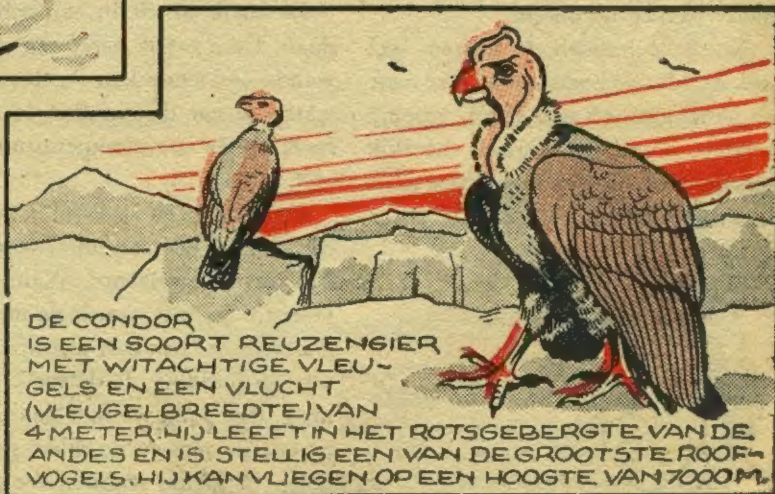

DE BLAUWE GAAI,
EEN AMERIKAANS BROERTJE VAN ONZE VLAAMSE GAAI, HEEFT ZIJN NAAM GEKREGEN VAN ZIJN KLEUR. HET IS EEN ECHTE DRUKTEMAKER EN EEN DEUGNIET, DIE ER OP UIT IS OM DE NESTEN VAN ZIJN SOORTGENOTEN TE PLUNDEREN.

DE AALSCHOLVER
WORDT VEEL DOOR CHINEZEN EN JAPANNERS GEBRUIKT OM ER VISSEN MEE TE VANGEN. ZE BINDEN DE VOGEL HIERBIJ EEN TOUW OM ZIJN NEK, ZODAT HIJ DE VIS, DIE HIJ PAKT, NIET KAN DOORSLIKKEN.

DE CONDOR
IS EEN SOORT REUZENGIER MET WITACHTIGE VLEUGELS EN EEN VLUCHT (VLEUGELBREEDTE) VAN 4 METER. HIJ LEEFT IN HET ROTSGEBERGTE VAN DE ANDES EN IS STELLIG EEN VAN DE GROOTSTE ROOFVOGELS. HIJ KAN VLIEGEN OP EEN HOOGTE VAN 7000 M.

DE KOEVOGEL
IS VAN AFKOMST EEN NOORD-AMERIKAAN. HIJ HEEFT, EVENALS ONZE KOEKOEK, DE ONHEBBELIJKHEID ZIJN EI IN HET NEST VAN ANDERE VOGELS TE LEGGEN, OMDAT HIJ TE LUI IS OM EEN EIGEN NEST TE MAKEN. MEN VINDT HEM MEESTAL IN DE BUURT VAN VEE.

Hoe KAAS gemaakt wordt

Jan en Joop waren op bezoek bij boer Theunis. Het was vacantie en ze waren na een lange zwerftocht op de boerderij terechtgekomen.

Daar liepen ze nu door de stal. Het vee was in deze tijd van het jaar binnen en dat gaf aan boer Theunis heel wat werk om alles schoon te houden.

Rustig lagen de koeien te herkauwen. Het was hier lekker warm voor hen. Toch zouden ze tegen de Meimaand loeien van ongeduld om de vrije groene weide weer in te gaan.

Een vrolijk gezicht is dat, wanneer het vee naar buiten gaat. De kalfjes, met de staart in de hoogte, maken dan de malste sprongen en draven als jonge honden.

Daar kwam ook de boerin eens kijken. Ze zijn goede vrienden: boer Theunis en z'n vrouw met de jongens.

„Hebben jullie zin in een glas melk?" vroeg de boerin.

Nu, daar hadden de jongens wel trek in. Met de boerin gingen ze naar de keukenkamer, een groot, gezellig vertrek, waar het fornuis heerlijk snorde. Ieder kregen ze een glas melk met een dikke plak koek.

De boerin ging ook even zitten. „Ja, jongens, daar heb ik nu wel even tijd voor. 's Zomers gaat dat meestal niet. Vooral het kaas maken kost dan erg veel tijd en zorg."

„Maakt u dan zelf kaas?" vroeg Joop.

„Ja," antwoordde de boerin, „het kaas maken is altijd het werk van de boerin.

Ik zal je vertellen hoe we het hier doen," zei ze. „Misschien gaat het in andere streken van ons land wel iets anders, maar erg veel zal het niet schelen.

's Zomers als de koeien in het land zijn en daar volop gras kunnen eten, geven ze meer melk dan nu. Van die melk ga ik zogenaamde graskaas maken. Er is heel wat melk nodig, want voor één kilo kaas is ongeveer tien liter melk nodig.

De melk wordt in een tobbe gedaan. Deze tobbe heeft een dubbele wand. Zodoende kan ik, door warm water tussen de wanden te gieten, melk op de stremtemperatuur brengen.

Dan gaat er 'n vloeistof in de melk, die stremsel heet. Stremsel wordt door de fabrieken geleverd. Wanneer die vloeistof er in is, wordt de melk dik. Na ongeveer een half uur lijkt ze wel wat op pudding. Is de melk dik genoeg, dan gaan we met naast elkaar geplaatste messen de dikke pap verdelen in kleine stukjes. We krijgen nu twee stoffen: de stukjes dik geworden melk, die we wrongel noemen, en een dikke vloeistof, wei genaamd. Van de wrongel maakt men kaas.

Wanneer er ongeveer vijftien minuten is geroerd, wordt de wei er afgeschept en wat heet water toegevoegd. Dan nog vijftien minuten roeren en ik doe de wrongel in een houten vorm, die van binnen even groot is als de toekomstige kaas. In

die wrongel zit echter nog te veel wei. Deze moet er eerst uit. We leggen nu een doek in de vorm en doen de wrongel daarin.

Je moet maar eens naar de korst van een kaas kijken, dan zie je vaak de afdruk van de doek er in. Met deze doek er om en in de vorm gaat de kaas onder een pers om het model te krijgen en de laatste wei er uit te persen. Is dit gebeurd, dan gaat de kaas voor enkele dagen in een pekelbad. Dit is voor de smaak en in de kaas moet ook zout om ze goed te houden.

Hierna wordt de kaas op planken gelegd om te rijpen. De schimmel moet steeds goed van de korst gehouden worden. De kazen worden dan ook af en toe afgewreven.

Ook keren we ze steeds om, dan houden ze het goede model.

Jonge kaas kan al na enkele weken gebruikt worden, maar je hebt natuurlijk ook wel eens van belegen kaas gehoord, die is soms wel een jaar oud.

De fabrieken maken ook kaas en daarom verkopen veel boeren de melk direct aan de fabrieken, maar bij boer Theunis maak ik nog altijd de echte volvette boerenkaas."

WAT ZEGT MIJN NAAM?

JULIUS EN AUGUSTUS

Meester had het in de klas over de indeling van het jaar gehad. De kinderen hadden de twaalf maanden in volgorde moeten opzeggen en nu en dan had er eentje nog al eens een vergissing begaan, als hij of zij moest zeggen, hoeveel dagen elke maand telde.

„September is dus de negende maand," merkte meester op, „October de tiende, November de elfde en December de twaalfde. Voor iemand die Latijn kent, moeten de namen van die vier laatste maanden van het jaar wel heel zonderling klinken, want de Latijnse woorden septem, octo, novem en decem betekenen: zeven, acht, negen en tien, en zo zouden we dus geneigd zijn om te zeggen, dat September, October, November en December de zevende, achtste, negende en tiende maand van het jaar moesten zijn. Dat was ook zo . . . . tweeduizend jaar geleden, om precies te zijn: tot vijfenveertig jaren vóór onze jaartelling.

We hebben onze maandnamen van de Romeinen gekregen en in dat jaar veranderde de eerste Romeinse keizer Julius Caesar — van dat woord Caesar is ons woord keizer afkomstig — de kalender en werden de maanden September, October, November en December naar de negende, tiende, elfde en twaalfde plaats verschoven; maar hun namen, die met hun plaats helemaal niet meer in overeenstemming waren, behielden ze!

Juli was vóór de hervorming door Julius Caesar de vijfde maand en heette Quintilis, naar 't Latijnse woord quintus, dat vijfde betekent, en Augustus, de zesde maand, heette Sextilis, naar het Latijnse woord sextus, zesde.

Omdat Julius Caesar zich voor de verbetering van de kalender zo verdienstelijk had gemaakt, werd de maand Quintilis naar hem in Julius veranderd; en ter ere van zijn neef, aangenomen zoon en latere opvolger Octavianus, die van de Romeinse senaat de titel Augustus, de verhevene, kreeg, werd aan de maand Sextilis de naam Augustus gegeven.

Augustus en Augustinus en hun afleidingen August, Augustijn en Guus, en de meisjesnamen Augusta, Guusje en Gusta betekenen dus: de verhevene, de heerlijke. Gustaaf is geen afkorting van Augustus, maar is van Oudgermaanse afkomst; het is een samenstelling van de woorden gudr, strijd, en stafr, staf, en betekent: drager van de krijgsstaf. Evenals Augusta betekent ook Elvira met de afkortingen Elvi en Elfje: de verhevene.

Julius betekent: jongeling en hetzelfde betekenen Julianus en het Franse, maar toch ook bij ons heel veel gebruikte Jules. Julia en Juliana betekenen jonkvrouw, de jeugdige, en hetzelfde dus ook de afleidingen Juultje en Juliet.

Vermoedelijk hebben de Romeinse goden Janus en Mars hun namen aan de maanden Januari en Maart gegeven. Deze namen zijn echter in onze taal niet ingeburgerd. Zoals ik al eens verteld heb, is onze naam Janus van Hadrianus een afkorting."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

DE SPIESDRAGER

De speer, de spies en de piek zijn na de eenvoudige stok en knots zeker wel de oudste wapenen. Een stok, aan het ene eind tot punt gesneden, gaf zonder twijfel aanleiding om die punt uit een hardere stof dan hout te maken. Onder Karel de Stoute was het gros van het voetvolk met speer of piek gewapend; een kleiner deel gebruikte de hellebaard. De piek bestond uit een stok van essenhout van 3 à 5 el lengte, waaraan een dunne lange ijzeren spits. Bij de aanval werd de piek met beide handen horizontaal naar voren gebracht. Om zich te verdedigen tegen ruiterij plaatste men de spies met het ondereind tegen de sterk achteruitgestoken rechtervoet en de ijzeren punt juist op de hoogte van de borst der paarden. Men vormde aldus twaalf of meer gelederen achter elkaar.

Een hellebaard was korter dan een piek, want de lengte van de stok bedroeg maar 1½ tot 2½ el. Aan de lange ijzeren punt zat dan nog een halvemaanvormige bijl en een naar beneden omgebogen punt om de ruiter van zijn paard te trekken. Om te voorkomen, dat de stok doorgehakt werd, was hij met een menigte knopjes en spijkertjes beslagen en was het ijzer met lange lippen aan de stok vastgemaakt.

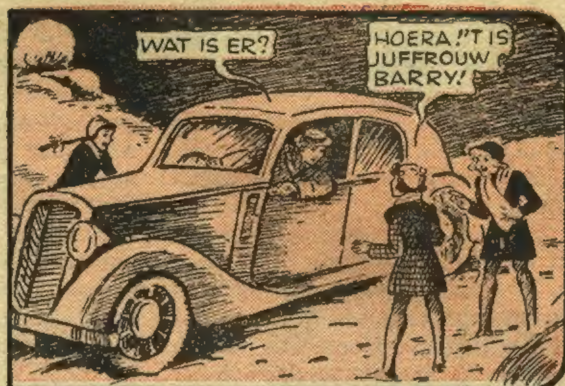
Behalve de genoemde piek gebruikte men nog de halve piek of sponton, die iets meer dan de halve lengte van de piek had, maar dezelfde vorm. Meestal waren de officieren bij de parade daarmee gewapend. Verder gebruikte men nog de pertuisaan of partisaan, van dezelfde doch zwaardere vorm, de wapenhaak, de wapenvork en de wapenzeis. Allemaal wapens, die niet erg geschikt waren voor het gebruik te velde, maar goede diensten bewezen in de loopgraven.

VONKJE

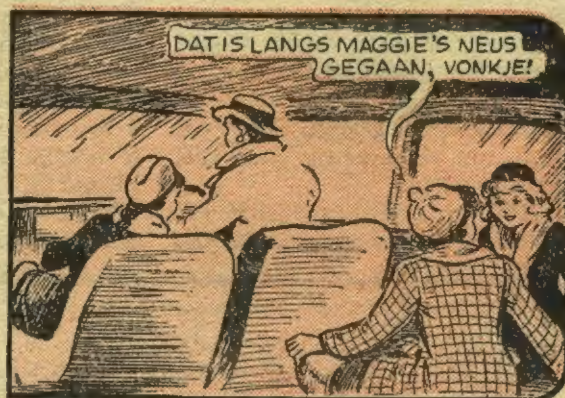
1 Buiten adem holden Vonkje, Lola en Jantha op de auto af. Lola zwaaide wild met haar armen en met een knarsend geluid van de remmen kwam de wagen tot staan. „Laat ons asjeblieft meerijden!" smeekte Lola.

2 Toen klonk er een vertrouwde stem uit de wagen, die vroeg: „Wat is er met jullie aan de hand?" Op hetzelfde ogenblik verscheen het hoofd van juffrouw Barry buiten het raam. „Gelukkig, dat u het bent!" zuchtte Lola.

3 Een grimmige trek verscheen op het gezicht van de lerares, toen ze uit de wagen sprong. Maggie oordeelde het verstandig rechtsomkeert te maken. Juffrouw Barry nam haar beschermelingen bij de hand en zei: „Stapt maar in, kinderen!"

4 Wat was Vonkje blij, dat ze in de heerlijk-verwarmde auto zat en op weg was naar school! „Ik was bang, dat ik jullie nooit meer zien zou, Lola," huiverde ze. „Wat flink van jullie, om me te komen bevrijden!"

5 De volgende morgen riep juffrouw Barry Vonkje en haar drie vriendinnetjes en zei: „Jullie moeten vandaag maar de hele dag oefenen met schaatsen, meisjes, want morgen is er schoonrijden op de vijver!"

6 Na deze laatste oefening waren de meisjes zeker van hun kunnen. Terwijl ze de volgende middag hun costuumpjes aantrokken, gluurde Amy Vincent door het gordijn en haar gezicht trok samen van jaloezie.

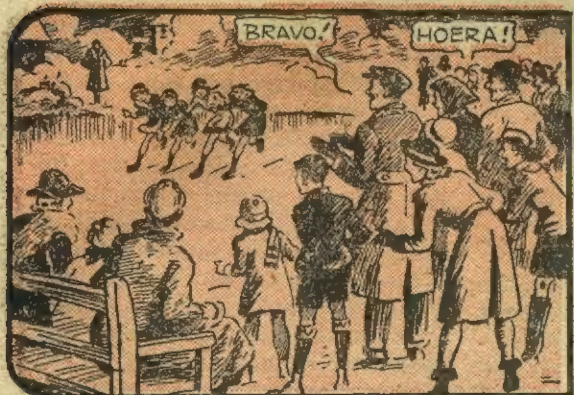
e vrolijke Vrijbuiter

7 Toen de meisjes zich in hun leuke costuumpjes naar het ijs begaven, schreeuwde Amy hen na „Maakt maar niet te veel sterren in het ijs! Vonkje is zeker weer de leidster, is 't niet?" „Bah! Wat is dat kind jaloers!" mompelde Jantha.

8 Een grote menigte was om de vijver verzameld om naar het schaatsen te kijken. Aan Amy dachten ze al niet meer. „Sjonge, wat een publiek!" merkte Lola op. „Ik hoop maar, dat we het er een beetje behoorlijk afbrengen!"

9 Onder opgewonden gebabbel trokken de meisjes hun schaatsen aan en arm in arm zetten ze af. Met daverend applaus werden ze begroet, en met de figuren en dansen, welke ze ten beste gaven, ontlokten ze onverholen bewondering.

10 Daarna was het de beurt aan Vonkje alleen voor een solodans. Wekenlang had ze verschillende moeilijke figuren ingestudeerd en toen ze als een fee over het ijs zweefde, hield ieder van verbazing de adem in.

11 Haar laatste bravourstukje was een snelheidsproef van de ene kant van de vijver naar de andere, waar ze op topsnelheid ineens stram moest stilstaan. Plotseling werd er een zware steen door het ijs geworpen!

12 Vonkje was zo ingespannen met haar rijkunst bezig, dat ze niets merkte, voor ze bijna tot het donkere gat genaderd was. „Pas op! Pas op!" gilde Jantha. „Vonkje! Vonkje! Let op dat gat; anders val je er in!"

OVER EEN ROVERSFAMILIE

Om de ronde houten tafel zitten het rovervadertje, het rovermoedertje en het roverkindje de pap te eten, die vadertje van een domme melkboer afgepakt heeft.

Rovervadertje steekt een sigaar op en zijn kleine dochter mag de lucifer uitblazen en op zijn knieën hophop spelen, tot ze naar bed moet.

Och ja, als je het zo ziet, is alles heel gewoon en netjes, en iemand die door het raampje naar binnen zou gluren, zou denken: Wat een gezellige mensen en wat een aardig huisje: een beetje arm, maar zo knus en leuk!

Iedere donkere nacht sluipen rovervadertje en rovermoedertje door het woud, en wee de koopman of reiziger, die daar dan ook ronddwaalt met een grote buidel met geld!!!

Met een doffe dreun wordt hij gevloerd en terwijl rovervadertje zorgt, dat hij niet kan weglopen of geluid kan maken, doorzoekt rovermoedertje zijn spullen. Precies de helft pakken ze hem af en dan mag hij gaan.

Overdag gaat vadertje met de hond naar een van de dorpen en dan koopt hij, of als hij geen geld genoeg heeft steelt hij het gewoon, alles wat er nodig is in het kleine huisje.

Maar de laatste jaren gaat 't steeds slechter. De mensen reizen met de treinen of met auto's en dan komen ze niet meer door het bos. En daarom is er honger gekomen in het kleine huisje en als vadertje ook in het dorp niets te pakken heeft kunnen krijgen, dan, ja dan moeten ze zonder eten naar bed.

„Was je maar geen rover geworden," zegt moedertje dan verdrietig, „maar ja, je hebt nooit iets anders geleerd, en we moeten toch ook eten!"

Vadertje slaat met de vuist op de ronde tafel en hij zegt heel hard: „Maar ons kindje wordt géén rovervrouwtje, zij moet op een eerlijke manier geld zien te krijgen, want eigenlijk doen wij iedere dag heel slechte dingen, we pakken weg wat van andere mensen is; maar we zullen ook nooit genoeg geld hebben om haar wat te laten leren in de stad."

Op een goede nacht, als het voor het eerst gesneeuwd heeft en 't witte licht door het raampje komt, kan rovermoedertje de slaap maar niet vatten, en ook de hond wil niet rustig in zijn mand blijven liggen en telkens kruipt hij jankend naar de deur.

Misschien loopt er wel iemand door het bos, denkt ze dan en ze geeft rovervadertje, die naast haar ligt te snurken, een stevige por in zijn zij!

„Oehaaaaaah," zegt hij slaperig, „wat is er nou aan het handje?"

„Ik weet het niet, ik heb zo'n gevoel, dat er iemand in de buurt is, de hond is ook al zo onrustig!"

Maar rovervadertje is veel te moe om er uit te komen.

Rovermoedertje kan echter ondanks alles niet in slaap komen. Ze blijft rondwoelen en eindelijk springt ze vastberaden uit het grote bed.

De hond kruipt dadelijk uit zijn mand en als ze haar schoenen aantrekt en een hoofddoek omspeldt, loopt hij al jankend naar de deur.

Rovermoedertje is allesbehalve bang, maar ze voelt zich toch niet erg prettig alleen in het besneeuwde bos, zonder het sterke vadertje!

„Maar vooruit! Zoek ze," zegt ze, en tot haar verbazing rent de hond met zijn neus in de lucht het bos in!

Zonder veel moeite volgt moedertje zijn spoor. Er is vast iets aan de hand, anders deed hij niet zo raar, denkt ze hardop en dan rent ze naar de plaats, waar de hond staat te blaffen tegen een hoop sneeuw.

Wat kan dat nu zijn? Rovermoedertje graaft met haar handen en de hond helpt met vier poten dapper mee!

Lang hoeven ze niet in spanning te zitten, want na een tijdje stuiten ze op een paar benen en zwarte schoenen met zilveren gespen. Het is een mens, denkt rovermoedertje, misschien iemand die doodgevroren is; vlug graaft ze verder en intussen stuurt ze de hond naar huis om rovervadertje en de slee te halen.

Als ze komen, heeft ze een man te voorschijn gehaald, rijk gekleed en buiten bewustzijn. Een dikke geldbuidel hangt aan zijn gordel, maar daar denken ze nu niet aan. De man is misschien in levensgevaar en ze moeten hem naar het warme huisje brengen. Dat kost heel wat moeite en het is al weer dag, als hij eindelijk op het grote bed ligt.

Rovermoedertje trekt de gewonde zijn jas uit en ziet dat zijn arm vol bloed is, en zijn voet is helemaal opgezwollen.

Ze bindt er stevige schone doeken om en trekt de vreemdeling een van rovervadertjes hemden aan.

Drie dagen lang is de zieke bewusteloos, maar net als vadertje dan toch maar een dokter wil halen, slaat hij zijn ogen op en begint te kreunen. „Waar ben ik?" vraagt hij dan fluisterend. En aan zijn uitspraak kun je horen, dat hij minstens een edelman van het hof van de koning moet zijn.

„U bent bij een roversfamilie," zegt moedertje kalm en ze schenkt een glas warme melk voor hem in om wat bij te komen. „We vonden u in het bos en u hoeft niet bang te zijn, we zullen niets van uw geld nemen, dat hebben we afgesproken."

Hij is zichtbaar te verbaasd om antwoord te geven, maar als hij de melk heeft opgedronken, vertelt hij zachtjes, dat zijn paard op hol was geslagen en dat hij niet verder kon komen met zijn verstuikte voet en zijn zieke arm.

„Ben ik ernstig gewond?" vraagt hij angstig.

„Welnee," zegt rovermoedertje en ze wikkelt het verband van zijn voet af om het hem te laten zien.

Maar er zit niets anders voor de zieke op, dan bij die rovers te blijven, tot hij weer helemaal beter is.

Van vadertje hoort hij de plannen voor het kindje, als het groot is.

Rovermoedertje verzorgt zijn wonden en ze moet hem zelfs voeren bij het eten, omdat hij zijn arm niet kan gebruiken.

Op een dag wil hij haar zijn hele geldbuidel geven om er eten en verband voor te kopen, maar ze neemt alleen zoveel, als zijn zalf en zijn eten kosten.

„We hebben uw geld niet verdiend," zegt rovervadertje. „Anders is het net, of we u verzorgen om wat te krijgen." En hoe de edelman ook praat, ze nemen niets aan.

Als het voorjaar is en het hele bos weer groen, mag de zieke naar buiten, maar hij is nog niet zover hersteld, dat hij al naar huis mag. Intussen is hij weer net zo dik geworden als eerst, en vooral met rovervadertje zit hij veel te praten. Voor moedertje schilt hij de aardappelen en de rest van de dag speelt hij met het kindje.

Hij merkt intussen heus wel, dat vadertje 's avonds met zijn gestolen spulletjes thuiskomt, maar hij zegt er niets van.

Eindelijk, in het begin van de zomer, is de edelman helemaal beter en op een zonnige morgen wandelt hij naar zijn kasteel, dat niet zo heel ver weg is. En de roversfamilie wuift hem na, tot hij helemaal tussen de bomen is verdwenen.

Hun leventje gaat weer gewoon verder, ze zijn en blijven arm. Maar de edelman vergeet zijn goede verzorgers heus niet. Hij is een verre achterneef van de koning en als hij een weekje op zijn buiten goed heeft uitgerust, gaat hij de oude vorst in zijn kasteel opzoeken en dan vertelt hij, waar hij al die tijd is geweest en dat de koning hem helpen moet, om de roversfamilie op een goede manier te bedanken. Eerst voelt de koning er niets voor. „Die dieven horen achter slot en grendel," gromt hij. „Stel je voor, dat de koning een stelletje boeven gaat belonen!"

Maar zijn neef weet hem net zo lang te bepraten, tot hij eindelijk inziet, dat die mensen wel wat verdiend hebben.

En als de edelman dan tenslotte nog vertelt, dat rovervadertje zijn kindje zo graag iets wil laten leren, dat zij ten minste niet hoeft te gaan stelen, dan is die oude koning een beetje vertederd en ook wel tevreden.

Samen gaan ze dan bedenken wat ze kunnen doen. Want dat vadertje geen geld wil aannemen, dat is wel duidelijk geworden.

's Avonds, als ze eindelijk uit de raadskamer komen met slaperige oogjes, dan hebben ze toch een oplossing gevonden!

Moedertje hangt de was te drogen op een lijntje tussen de bomen. Het kindje zit bij de vader op schoot, die een woest liedje voor haar zingt. Maar plotseling houdt hij op en kijkt met zijn hand boven zijn ogen het bos in. Hij zet zijn dochterje op de grond en staat op. „Kijk daar nu eens aankomen!" roept hij dan naar rovermoedertje.

Die laat de was in de mand vallen en komt ook kijken. „Een witte koets met het wapen van de koning er op!" zegt ze stomverbaasd.

„En ze stoppen, er komen mensen uit! Neen maar, dat is de edelman met zijn dienaren!"

Het roverkindje heeft hem ook herkend en ze holt met uitgestrekte armpjes naar hem toe. En dan komen ze hand in hand naar het huisje.

„Rovervadertje, ik kom je een betrekking aanbieden namens zijne majesteit de koning," zegt de edelman plechtig. Dan wenkt hij een bediende met een groot papier en die leest het dan al nét zo plechtig voor.

Helemaal hoort rovervadertje hem niet. Hij luistert eigenlijk alleen maar naar de eerste regels, waarin de koning hem vraagt om opzichter te worden in de koninklijke bossen van het hele land.

Het duizelt hem gewoon! Eerst heeft hij zich altijd moeten verstoppen voor de soldaten van de koning, en nu is hij warempel de baas in al diens uitgestrekte bossen en tuinen.

„Neen, maar," zegt hij, „dat doe ik juist zo graag." En hij is zo vreselijk blij, dat hij zijn vrouwtje midden onder alle plechtigheid om de hals valt.

Zo trekken ze een paar weken later met z'n drietjes in een mooi huisje, vlak bij het paleis van hun vriend de edelman.

En van die dag af is rovervadertje geen rover meer, maar de allerbeste boswachter, die de koning in jaren heeft gehad!

☆

MIDAS'
MALLE MORMELKUREN

☆

Een hond kwam al aan
en schoot op mij af;
Ik hoor nog, me dunkt,
zijn ellendig geblaf;
Hij gaf mij een knauw
in het vet van mijn rug
En sprong toen al jankend
een heel eind terug.
Want het water spoot op
uit de hersverse wond
En het spatte geweldig
tot ver in het rond.
Zoiets had die hond blijkbaar
wel niet verwacht,
Toen hij grommend, moordlustig
me beet in mijn vacht.

■

Wat keken die mormels
toen raar op hun neus,
Meteen was hun woede
verdwenen, ja heus.
Zo'n waterkees, nee,
zo'n triestige klant,
Dat ging nu toch boven
hun hondenverstand.
Gauw dropen zij af
en ze schudden hun kop
Alsof ze bedoelden:
wat hebben w'een strop;
Dat zaakje bracht ons
toch geen winst in de la....
Ik bleef rustig liggen
en zei boe noch ba.

(Wordt vervolgd)

De kleine knutselaar

Klerenhangers heb je nooit te veel en veel hout is er niet voor nodig. Dat zijn twee grote voordelen. Natuurlijk neem je niet van het dunste triplex, want het hangertje moet tenslotte tegen een stootje kunnen. Ik zou zeggen, neem een dikte van ongeveer 7 mm. Verder heb je nodig: een stukje carbonpapier (om de tekening over te drukken), wat plakkaatverf, wat blanke lak en een touwtje.

EEN KLEREN-HANGERTJE

Je legt het carbon op het hout, de tekening er bovenop en met een scherp potlood teken je het voorbeeld over. En dan maar zagen. Langzaam en secuur. Schilder vervolgens in de aangegeven kleuren aan de voorkant en neem voor de achterkant een enkele kleur voor het geheel. Dan het touwtje door de geboorde gaatjes van de uiteinden en je bent klaar.

J. R. H.

EEN WEER-PROFEET

Een droge dennenappel kunnen we prachtig gebruiken om er een eenvoudig soort barometer van te maken.

Wanneer een dennenappel vochtig is, dan leggen de schubben zich glad over elkaar heen, doch wanneer hij droog is, dan gaan de schubben overeind staan. Van die eigenschap maken we gebruik om de appel tot een soort weerprofeet om te toveren.

Eerst bevestigen we er van ijzer- of koperdraad vier korte pootjes aan en geven hem een kartonnen dierenkop. De dennenappel ziet er dan uit als een soort stekelvarken.

Heeft dit varkentje zijn stekels overeind gezet, dan betekent het, dat de lucht weinig waterdamp bevat en we het in de naaste toekomst wel droog zullen houden. Doch wanneer het dier zijn stekels glad over elkaar legt, dan toont dit aan, dat de lucht vochtig wordt en er dus regen op komst is.

EEN POPPENBEDJE

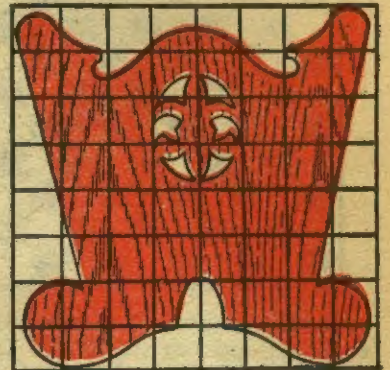
Wie geen zin heeft om dit model in triplex te maken, kan het ook klaarspelen met wat stevig karton. Het hele ledikantje bestaat uit vijf stukken. Een voor- en achterstuk, die gelijk zijn aan elkaar, twee zijstukken en een stuk om in het ledikant zelf te leggen.

Het voor- en achterstuk vinden jullie hier afgebeeld. Jullie kunnen het zo groot of zo klein nemen als je zelf verkiest, dat hangt alleen af van het popje, dat er in moet.

Wie zich liever niet aan het model houdt, kan zijn fantasie laten werken en een soortgelijk voor- en achterstuk uitvinden.

Het is verstandig om in de voor- en achterstukken vier keurige gaatjes te maken, waarin de uiteinden van de zijstukken worden gestoken en gelijmd. De rest wijst zich vanzelf.

Wie het poppenledikantje in hout maakt, kan het netjes lakken. Vergeet niet aan de achterkant een gebogen ijzerdraad te bevestigen voor het gordijntje. Die ijzerdraad loopt door twee oogjes (krammetjes, indien hout wordt gebruikt) en het uiteinde rust op een voetje van hout of karton, dat tegen de achterkant wordt geplakt. Wie karton gebruikt, kan de krammetjes vervangen door een paar heel kleine lusjes wol. Hiervoor een paar heel fijne gaatjes door het karton boren. En dan het karton maar fijn beplakken met een aardig papiertje, of (voor de meisjes) afwerken met wat kleurige lapjes.

DOOSJE MET GEHEIME SLUITING

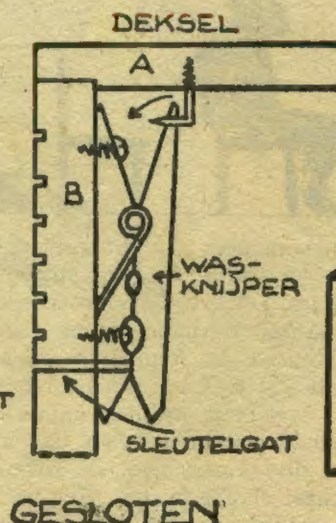
Om dit doosje te maken heb je niets anders nodig dan een gewoon wasknijpertje, 'n paar kleine schroefjes en een haakje. Het kost dus haast niets en wie niet in dat kistje te neuzen heeft, blijft er uit.

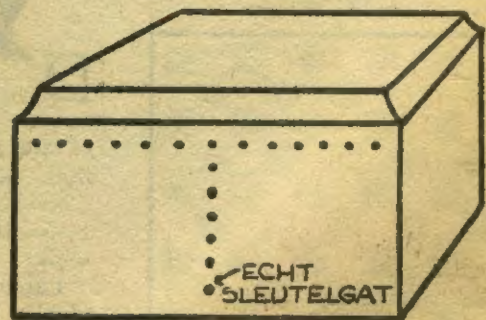
De tekening laat duidelijk zien, hoe je het wasknijpertje moet bevestigen met de beide schroefjes. Dat doe je dus aan de binnenkant van het kistje, tegen de voorwand aan en met de beide dunne uiteinden naar buiten. In het ene been van de wasknijper boor je een gaatje, groot genoeg om het haakje te grijpen, dat je aan de onderkant van het deksel hebt gezet (A).

Een gaatje (b) boor je dwars door de voorkant heen, zodat je het ene been van de knijper van buitenaf kunt wegduwen met een lucifertje bijvoorbeeld. Dit is het echte sleutelgat. Daarboven maak je nog een heel aantal gaatjes, net zoveel als je wilt, maar allemaal gaatjes, die niet door het hout heengaan. Alleen wie het juiste gaatje weet, kan 't haakje van de knijper afduwen en het deksel openen. Als je maar een paar valse gaatjes maakt, is het natuurlijk een klein kunstje om het echte te vinden, maar als je bijvoorbeeld langs de randen een hele serie gaatjes maakt, zal het een hele toer zijn om het echte sleutelgat te ontdekken.

De werking van het slot is heel eenvoudig, zoals je ziet. Met een lucifer door het gaatje b duw je het ene been van de wasknijper uit het gebogen haakje in het deksel en je kunt dit openklappen. Eenvoudig, maar het is een weet.

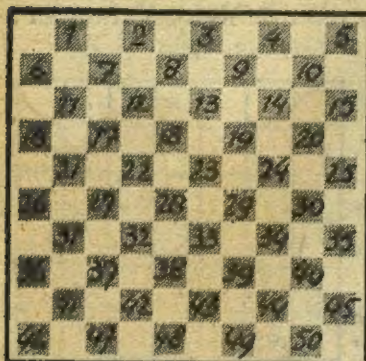

WAT WORDT ER GESPEELD?

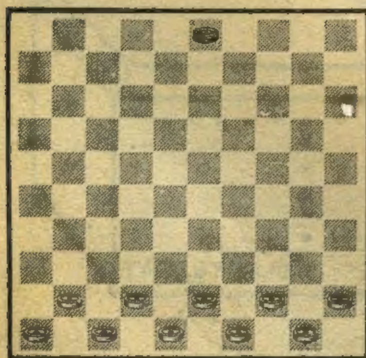
WIJ LEREN DAMMEN

Jullie herinneren je zeker het wolf-en-schaap-spel nog wel, dat ik jullie een tijdje geleden heb geleerd? Nu gaan we een ander spelletje spelen. Het lijkt veel op wolf en schaap, maar .... het is toch heel anders!

We nemen het dambord en leggen het zoals bij wolf-en-schaap (zie voorbeeld hierboven). Nu zet je een zwarte damsteen op ruit 3, dat is nu niet de wolf, maar de leeuw. Een leeuw is natuurlijk nog veel sterker dan een wolf en daarom nemen we nu niet vijf schapen, maar tien! Met vijf schapen zou er helemaal geen aardigheid aan zijn, want de leeuw zou ze in een ommezien hebben opgegeten. De schapen staan bij het begin van het spel op de ruiten 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49 en 50. Als het spel begint, moet je dambord er dus uitzien als het voorbeeld hieronder.

De leeuw gaat net als de wolf, maar hij springt als de stenen van het halmaspel en hij slaat als de stenen van het damspel. Hoe dat gaat, dat slaan? Het is gewoon springen, alleen worden de stenen, waar je overheen springt, van het bord genomen. De negers van Afrika noemen het slaan op het dambord „eten", daarom zei ik hierboven, dat de leeuw de schapen zou opeten.

Nu even 'n voorbeeldje van het slaan. Zet een witte steen op ruit 39 en vier zwarte op 33, 23, 24 en 35. (Dit hoort niet bij het spel, hoor!) Het is alleen maar om te leren slaan.) Die witte steen slaat nu van 39 over 33 naar 28, dan over 23 naar 19 en van 19 over 24 naar 30. Je neemt nu in de volgorde van het springen de stenen 33, 23 en 24 van het bord. Nu is zwart aan zet en de zwarte steen op 35 slaat de witte op 30, dat wil dus zeggen, hij springt er over heen naar 24. Op ons voorbeeld geven de pijltjes de richting van de slag aan. Als alles is afgelopen, staat er alleen nog maar een zwarte steen op ruit 24. Dat is de steen, die eerst op ruit 35 stond. Nu weet je, wat slaan is in het damspel: over een steen heenspringen en hem van het bord nemen. In het spel van de leeuw en de schapen *mag alleen de leeuw slaan!*

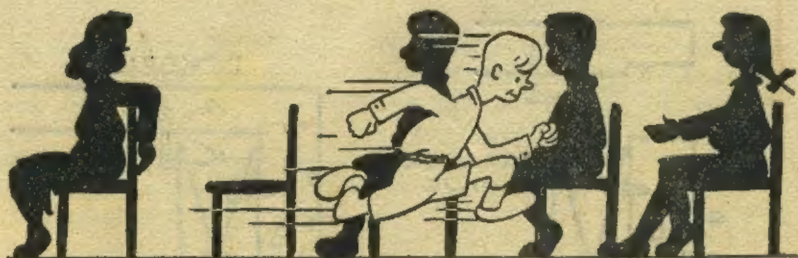

Ik zei reeds, dat de leeuw gaat als de wolf, dat wil dus zeggen: steeds één stapje tegelijk in de richting van de schapen of één stapje achteruit. Op de witte velden mag hij niet komen. Zoals je weet, mogen de schapen ook maar steeds één stapje tegelijk doen, maar zij mogen *nooit achteruit!* Zij mogen natuurlijk ook niet op de witte velden komen.

De schapen moeten altijd de eerste zet doen. Als ze goed spelen, kunnen ze de leeuw helemaal terugjagen en opsluiten, maar dan moeten ze vooral niet vergeten, dat de leeuw *schuift* als de wolf, *springt* als een halmasteen en *slaat* als een damsteen! Hij is heel wat mans!

Je kunt de schapen bij het begin ook zetten op de ruiten 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 en 30. Dan is het iets gemakkelijker voor de schapen, maar oppassen blijft ook dan de boodschap!

AUTO-RACE

De deelnemers aan dit spel zitten in rijen achter elkaar op stoelen of bankjes. Dit is een spel voor een flink aantal deelnemers en kan zowel buiten als binnen worden gespeeld (dit laatste mits men beschikt over een ruime kamer).

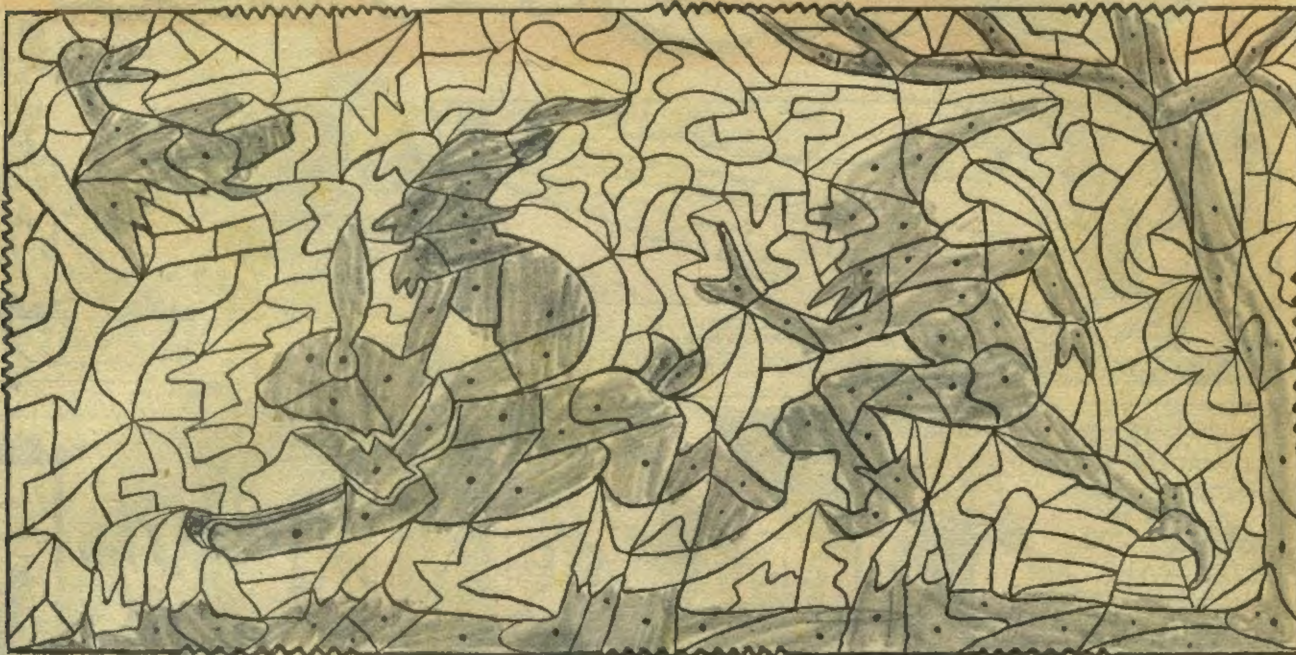
Laten we veronderstellen, dat er vijftien deelnemers zijn. Ze zitten dus achter elkaar in drie rijen van vijf. Een flinke ruimte laten tussen de rijen. Op een teken van de leider staat nummer een van elke rij op, loopt om zijn eigen stoel en dan rondom zijn hele eigen rij en gaat weer zitten. Zodra hij zit springt nummer twee op en doet hetzelfde.

Allen komen aldus aan de beurt en de rij, waarvan de vijfde speler het eerst weer is gaan zitten na de volbrachte race, wint het spel.

Een bladzij PUZZLES

EEN ZONDERLING MOZAÏEK

Dit is een sprookjestafereel, maar om het goed te kunnen zien, moet je een potlood nemen en de hokjes, waarin een stip staat, zwart maken.

WIE IS ER ZOEK?

Er is heel wat beroering in Dierenland, omdat een lid van de expeditie spoorloos is verdwenen. Alles wordt in het werk gesteld om hem te vinden, maar het lukt de andere leden niet een spoor te ontdekken. Naar welk dier zouden ze nu eigenlijk zoeken?

Zijn jullie slimmer dan al die leden?

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenrebus:

Wie niet horen wil, moet voelen

Dit spreekwoord betekent, dat, wie niet naar goede raad wil luisteren of wie ongehoorzaam is, zijn straf niet ontloopt. Wie goede raad in de wind slaat, zal de een of andere dag, misschien zelfs na heel lange tijd, de gevolgen daarvan ondervinden. Wie ongehoorzaam is, krijgt veelal op stel en sprong, in de vorm van straf, de gevolgen te dragen. Het spreekwoord houdt een wijze les in: luister naar goede raad, wees gehoorzaam; ge zult er wel bij varen.

Dierenpuzzle:	S	L	A	N	G	E	N
	T		P		A		E
	O		E		T	A	K
	E	E	N	D			
	L			R		A	S
Wie raadt	E		E	I		A	
er mee?	N	E	G	E	N	S	
:zeef.			E		A		
2 klok.	U	I	L		R	E	M

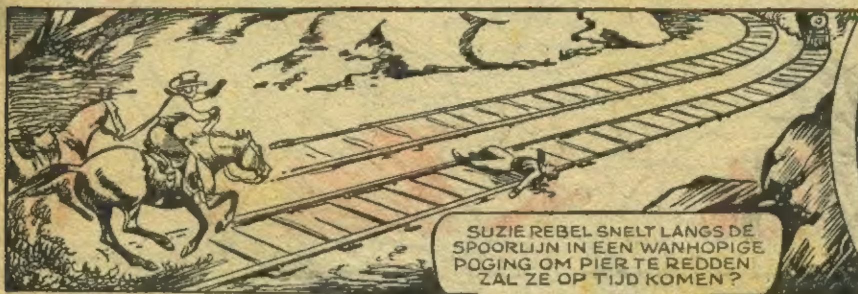
SPREEKWOORDENREBUS

PIER PANIEK en SUZIE REBEL

HET ZUSJE VAN SJORS,

EVEN LATER KOMEN OOK PIER EN SUZIE BIJ HET STATION AAN.

